

3

تورک پوری

Yd: 3

Page: 3 (51)

17/Esruinovel 1329

اون بکس کونده بر جیقار

تورکلوک فائده نه چالیشیر

تورک ادبیاتی تاریخی

یونس امره

آثاری

« یونس حق تجلی سن شاعر دینجه ایدر
جانده گوهر وارایسه حقندن بگا گوروندی . »

حیاتنه حاند وثیقهلرک فقداندن دولای معنوی سیاسی مبهم و عمومی خطلرله
ترسیمه مجبور قالدیغمز بو « عاشق قوجه » نك ، حق تجلیسنی شاعر دیله
آکلاتان اثرلرینی داها فضلہ بر وثوق و قطعیتله تحلیل ایدہ بیلیرز . چونکہ
عصرلرک تمادی تخریباتنه رغماً، یونسک اثرلری کتبخانهلرده محفوظ قلیلرده
ایسه بر حیات بولونیور . مطبوع یونس دیوانی ، اسکی و صحیح متلرک مقابله سیله
میدانه گتیرلمش ا کسک و اعتمادہ غیر لایق بر نسخہ اولملقه برابر ، شاعرک
آثاردن مهم بر قسمی احتوا اتمک اعتباریله شایان دقتدر . یونسک مختلف
کتبخانهلرده مختلف دیوانلری و هان هر مجموعه ده ، هر منتخبات کتابنده بر چوق
الهیاتی موجود اولدیغندن ، اونی تاریخ لسان اعتباریله اوزون و موشکاف بر تدقیقه
معروض براققی ایستہین هر متبع بو خصوصده لازم کلن و ثائقه مالک دیمکدر .
بناء علیه ، اولاکردیرلی حاجی کلاک « جامع النظائر » ندن باشلا یارق ، غلطه
مولویخانه سی ، عاطف افندی ، اسعد افندی کتبخانهلرنده تصادف ایتدیکم
نسخه لری ، مطبوع دیوان ایله قارشیلادیر مق و صوکرادیوانی معنا و شکل اعتباریله
جدی بر نظر تبعدن گچیرمک ایجاب ایدیور . شیمدی یه قدر هر شخصیت
حقنده یالگیز تذکره لرک یاپمه و عمومی معلوماتیله اکتفا اولوندینی جهته ، اسکی
دیوانلرک علمی اصوللره تبعاً تدقیقی تورک ادبیاتی تاریخه یکی و نامکشوف بر طاقم
ساحلر داها علاوه ایدہ جک دیمکدر .

یونسک آثاری ، بری متویاتدن دیکری غزل و مسطزلردن مرکب اولق
اوزره ، اکثریتله هجا وزنیه یازیلش تخمیناً اون ، اون ایکی بیك مصراعدن
عبارت بر هیئت مجموعه تشکیل ایدہر . بو مجموعک اوفاق بر قسمی تشکیل ایدہن

مثنويات، وجود انسانیدن، اونك احوالندن، نصيحتلردن، كئائى حكايلهردن،
 بخل وقاعت و صبر و سخاوت گي مسائل اخلاقيه دن باحث وداها زياده اخلاقى
 برماهيتى حائزدر. موضوع اعتباريله «شيخ عطار» ك، «جلال الدين رومى» نك
 آثارىنى خاطراتان بوقسم، جاهل فقط علوم مغويه به بوتون روحيله آشنا بر
 «درويش» ك نصايحيدر: متصوفلر بيننده پك متعمم كئائى، رمز آلود براقاده
 ايله عقل و ايمانك تصنيفاتندن، عناصر اربعه نك ماهيتندن، گوكل جهاننده
 حكمران اولان رحمانى و شيطانى قوتلردن، نفسك اغوا آتندن، قناعت و صبرك
 بويوكلگندن بحث ايدر؛ آراسيرا موضوعه براقنداها شدت و قطعيت ويرمك
 مقصديه مثلا «قارون» ك ماجراى بخيلانه سنى، «يوسف» ك قويو ايچنده كى
 صورانه توكلنى بسيط بر تحكيه اسلوبيله آكلاتارق قيامت گوننك مهالكنى
 گويسته رير. طرز تصوير، استعاريدر: «عقل پادشاهى» بخل ديارىنى ضبط
 ايتدكن صوگرا، «قناعت» ى تحت چيقارييور؛ فقط اودياره كيدن يول
 اوزرنده بر حرامى واركه دائما طاغ باشنده دوربيور و هيچ آشاغيلره اينخور؛
 «كبر» نامنده كى بو عاصيه اتباع ايدنلر، اوزون اجل اينك نروده اولسه
 كنديلرينه ايريشه جگنى هيچ دوشونميورلر. «يونس امره» بونلره «عدالت
 صاحبي، عزيز بر كشى اولان» عتله يالوارمالر ينى توصيه ايدنيور؛ عقل «تكبر» ى
 طاغ باشندن قاچيرمق ايچون «آچلق» ى يعنى «تواضع» ى مأمور ايدرك،
 اونى برايرماق شكلنده دگزه آقيتيور؛ عقلك دالائيله اودگزه دالانلر، عمان
 ايچنده كيمسه نك موجوديتدن خبردار اولمادي ينى «درومرجان، ياقوت و لعل»
 بوليورلر. «تواضع و قناعت» ك يارديميله، «كبر» ك مغلوب اولدي ينى «عقل» ه
 خبر ويريلنجه، منويتدن تختدن اينوب جناب حقه شكر ايدنيور. فقط وجود
 ملكتده كى قاريشيقلقلر بونكله بيتمش دگلدرد: «دوزه نلك» و «صفا»، بوايى
 دشمن يگدن ميدانه چيقمق اوزردهر؛ جاسوسلرى واسطه سيله بونى خبر آلان
 «عقل»، اونلرك عليه «صبر» ى مأمور ايدرك او مشكلاتى ده موفقيتله
 بيتيريور. معافيه يوللر اوزون و تهلكه ليدر: بخل و حسد، كين و غيبت گي
 دشمنلر واركه غاييه وصولى منع ايدنيورلر. فقط عقل ينه بونلرده چاره

بولوپور: دوغرولق! انسان بو «دوغرولق» خلعتی گنجه، ایمان چراغی کال شععه ایله یانارق، جسم اوندک خیرسز، بشریتک اوابدی مغلی اولان «شیطان» میدانه چقیور، کنديسني صافلامغه امکان بولامیور!

باشدن باشه برکل تشکیل ایدن و «تاریخ دخی یدیوز یدی ایدی.» مصراعدن ده آکلاشیلاجنی وجهله او تاریخده یازیلان بو متوی، اوپله ادعا ایدلیکی کبی، «یونس» کلامی بر شاعر اولمادیغنی اثبات ایدیور. اوقویوب یازمه بیلمه یین بر درویشک بویله بشیوز بیتک اوزون و مسلسل بر منظومه وجوده کتیرمسى طبعی شایان قبول اولماز. هجا وزنک اون برلیسه وخالص تورکن لهجه سیله یازلمش اولان بو متوی نک بعض جهتری عروض وزننه - فقط طبعی نقایص نظمیه ایله مالامال بر صورتده - تماس ایدیور. بر چوق یرلرده، دوراقلره اهمیت ویرلمه دیکی ایچون، آهنگک نقصانی شدته محسوس اولمقده و قافیه لرده کی ااهال، سامعه یی اکثریا تخریش ایلکده در.

استعارى برطرزده یازلمش اولان بو شایان دقت اثر اخلاقی، «فاعلاتن فاعلاتن» وزننه پک قسا بر صورتده تطبیق ایدلمش یکریمی درت بیتک بر مناجات درویشانه تعقیب ایدیور و اوندن صوکر، بوتون دیوانلرده معتاد اولدغنی اوزره، «الف» قافیه لی یر غزلله غزل و مسمط قسمی باشلايورکه «یونس» کلام خلق آراسنده اک تهم ایتش اثرلری اشته او الهیلر، - یاخود بکتاشیلرک تعیرنجه - نفسلردر. اسلام متصوفلرنده اکثریا تصادف ایدلیکی وجهله، قسما کنیش و عالی جنابانه، حتی پک فضله بشری تلقیلر، قسما ده نماز واوروجک لزوم شیدیدن و قرائت قرآنک مشواتندن باعث شرعی نطقلردن عبارت اولان او اثرلرده، عمومیتله ایمانه برعرتن و صمیمی بر هیجان کوزه چارپار. آنجاق خالقنه عرض اخلاص ایچون قلبی ایگله یین بو عاشق قوجه، تاریخ قدیمک بوتون قصص و روایاتنه، مخیه عمومیه نک بالعموم خرافه آلود مولوداته واقفدر: «سلطنت سلیمان»، «خزینة فریدون»، «کنج نوشروان» کبی ادبیاتمزی عصرلرجه اشغال ایدن تعیراته، تاریخ انیانک تکمیل صفحاتنه،

« خلاج منصور » و « ذوالنون مصری » کی مشاهیر اولیانک بوتون مناقبه
« یونس » دیوانده یریر بلیغ اشارتلا وارددر [۱] .

« یتیمش ایکی ملته بر کوز ایله باقمايان کیمسه یی ، خلقه مدرس اولسه بیله یینه
حقیقته عاصی » فرض ایده جک قدر واسع ، عادتا بشری بر شفقت متصوفانه
کوستردن « عاشق یونس » ، الهیاتنک هپنسنده عین تلقیاتی اظهار ایتیمور . بعضاً :

مسلمانم دین کئی شرطی نه در بیله کرک
تا کری بیوروغن دیوب-بش وقت نماز قیلسه کرک
دونه طور باشنی قالدیر فرض اولانی سوبه طالیر
نفس دشمنکدر اولدور نفس همیشه اولسه کرک
چون او یخودن اویانه سن طوروبن آبدست آله سک
صباح نمازین قیلاسن نور محض اولسه کرک
اویله نمازین قیلاسن هر نه دیلر سهک بولاسن
طامودن آزاد اولاسن قیلان آزاد اولسه کرک
ایکندوبی هم قیلانلاری درلکدر بیله نلر
اولاد درحقه ایره نلر هر دم آنلر ایرسه کرک
هر کیم بوسوزدن آلمادی بش وقت نمازین قیلمدی
بیله که مسلمان اولادی اول طامویه کیرسه کرک

دیه جک قدر اساسات شرعیه به فرط رعایت کوسترمکه برابر ، بر جوق
یرلرده بوکا تمامیه مخالف اولارق ، بوتون بویوک و حقیقی متصوفلر کی ، ایضاح
رموز ایدیور : « کندیسنه عشق مذهبک دین اولدیغنی ، شریعت اهلنک اومیزله
ایرهمیه جکنی » ، « ملتک هر ملتدن آیری و دین و دیانتک ادیان موجوده دن
مستتابولوندیغنی ، نماز سن آبدستیز دوست محرابنه واردیغنی » کال وجد و صمیمته
سویاهمه سنه رغماً « داها زیاده ایضاح حقایق ایچون شریعت اوبندن قورقدیغنی » ده
اعتراف ایلور . فقط بو اعتراف « یونس » ی « منصور » کی اداره کلام ایتمکدن ، بلیغ
« دوریه » لر یازمقدن منع ایتیمور ؛ « ذوالنون مصری » کی « دوست ! دوست ! »
دیه چاغیران بودرویش نهایت حق و حقیقی کندنده بولادقدن یعنی « کنت کنزاً ... »

[۱] مطبوع دیوانک « ۷۴ ، ۵۳ ، ۵۵ ، ۵۴ ، ۵۵ ، ۵۶ ، ۵۷ ، ۵۸ ، ۵۹ ، ۶۰ ، ۶۱ ، ۶۲ ، ۶۳ ، ۶۴ ، ۶۵ ، ۶۶ ، ۶۷ ، ۶۸ ، ۶۹ ، ۷۰ ، ۷۱ ، ۷۲ ، ۷۳ ، ۷۴ ، ۷۵ ، ۷۶ ، ۷۷ ، ۷۸ ، ۷۹ ، ۸۰ ، ۸۱ ، ۸۲ ، ۸۳ ، ۸۴ ، ۸۵ ، ۸۶ ، ۸۷ ، ۸۸ ، ۸۹ ، ۹۰ ، ۹۱ ، ۹۲ ، ۹۳ ، ۹۴ ، ۹۵ ، ۹۶ ، ۹۷ ، ۹۸ ، ۹۹ ، ۱۰۰ » نجی صحیفه لرینه باقیگز .

سریته عارف اولدقدن صوگرا، «نمروذ آتشی خلیه بوستان ایدهن، حلاج ایله
 انا الحق سوبله یوب بویتنه اورغان طاقان، محمدله معراجیه چقان، اول و آخر اولان،
 خلق ایچنده دیرلک سورهن، دوزت کتابی دوغرو دوزهن، آق کاغده قره
 یازان، خلاصه، هپ، هپ، هپ، هپ !» دییه باغیرییور. دیگر بر مقاله مزده
 ایضاح ایدجکمز وجهله، بو، تصوفک ائکده رین و ائک یوکسک بر درجه سیدر.
 حالبوکه، یوقاریده عیناً نقل ایتدی کمز مثالده اولدوغی کبی بر چوق الهیلر، بویوک
 بر متصوفدن زیاده علی العاده بر درویشک، بر زاهدک زبده احتساباتی عد
 اولونابیلیر. بن بوتضادک چاره حلنی، اختلافی، اولرک زمان تحریرلرینه عطفده
 یولویورم. فی الحقیقه «یونس امره» طریقه سلوک ایتدیکی زمان یعنی غوامض
 تصوفه داها آشنا اولمادن، زاهدانه و اخلاقی اثرلرله احتیاج روحیسنی تطمین
 قالدیشمش، و درجه درجه، مراتب معنویه یی قطع ایتدیجه، آتشین نفسلرینه
 هر آن داها متزاید بر نشوئه تصوف ویرمکه موفق اولمشدر. «أرنلرک صبحتی
 آرتیریر معرفتی». جاهلیری صحبتدن هر دم سورده سم کایر «دیه رک عرفان امیانه سنی
 مغرور برادا ایله بیلیرهن بومتصوفک الهیاتی، ایشته کورولیورکه، اویله بر مجموعه
 اصداد دکل بالعکس قئلک روحی و معنوی تکاملنی کویستیریر برجه و ثناء تقدیر.
 متصوفانه بر وجد و خشوع ایچنده عشقک علوی و اسرار آلود ماهیتدن،
 قیامت کوننک هول آنکیز ولوله سندن، جنتک نازان و سودلی ایرماقلرندن،
 الهی بلبلرک وحدانیت نغمه لرندن بحث ایدهن «عاشق یونس»، بوتون تورک
 متصوفلری کبی، طبیعته قارشى تماماً لاقید قالا ماز. «خواجه احمدی سوی» دیوان
 حکمتنده، عاشق پاشا «غریبنامه» سنده، امی کال، امی سنان، قایغوسز ابدال
 کبی درویشلر نفسلرنده، طبیعته قارشى ناصل آز چوق برهیجان دویمشدرسه،
 سقاریه اورمانلرته مجذوبانه دولاشان «یونس» ده ایلك بهارک طبیعته نشئه
 و حیات صاچان قوقولرندن عین ذوق متصوفانه یی آلمشدر. فقط، نظرلری
 غالباً عالم داخلینک دهرینلرکلرندن قورتولامادیقی ایچون، او خارجی طبیعت
 لوحه لرنده بیله وجدانی رنگلر، صفحه لر کوزده چارپیور و نتیجه مطلقاً هیچ
 بکله نهمین بر طرزده، یا بر نصیحت اخلاقیه یا بر حکمت متصوفانه شکلنده

ظهور ایدیور . مع مافیه « تصویری » قسملرده دیکر قسملردن چوق فضله
بر اصلیت ، بر تورکلك بولوندیغنی ده اونو تامالی یز :

کیتدی بو قیش ظلمتی کلدی چهار ناز ایله
یکی نباتلر بیتدی جنبش اولدی یاز ایله
ینه مهرزار اولدی اوش یکی کلزار اولدی
تر نغمه دوزر اولدی موسیقیده ساز ایله
خوش خبر کلدی دوستدن بزه ندی باغ و بستان
علم اوقور هزار دستان بلبلاری راز ایله
کیم کورمشدر بایقوشن کلستانه کیردیکن
کلکلر ذکر ایده مش بر لطیف آواز ایله
نیجه ماه صقلر ایهک دزدانه کوهر اولار
ککلک لیلکه اوچار همیشه باز باز ایله
ال قوشی الدن اله کل قوشی کلدن کله
بایقوش ویرانه سوده شاهینلر پرواز ایله

« یونس » خرافات تاریخیه و حکمیات متصوفانه ایله مالا مال اولان ساده
و امیانه اثر لرینی ، زمانک تاثیراته و تورک ادبیاتک اودورده کی حاله تبعاً اُک
زیاده هجا وزنیه و قسماً عروض وزنک « فاعلاتن فاعلاتن فاعلن » ، « فاعلاتن
فاعلاتن فاعلاتن فاعلن » ، « مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن » کی هجا وزنیه
چوق تماس ایدهن بسیط شکل لریله یازمشدر . دیوانده ملی وزنک هر نوعه ،
حتی نجیب عاصم بکک « ملی عروض » نده عادتاً مفقودیتنه حکم ایتدیکی اون و اون
ایکی هجا لیلره ، اون درتیلیره ، بیله تصادف اولونا بیلیر . عروض وزنی ، - کندیسنه
تاریخاً تقدم ایدهن سلطان ولدک ربانامه سنده اولدینی کی - اماله و زخا فلرله
مالامال ، حتی هجا وزنیه چوق مشابه بر طرزده قولاندینی ایچون یونسی تحظه
ایدهمه یز ؛ ضرابه اسم بری و معقلری بو خصوصده اونک قدر بیله موفقیت
کوسترده مشلر ، حتی سلطان ولد - بلکه ده لهجه تحریرینک لسان حاضر مره
داها غیر مأنوس کله سندن - یونسدن داها دون بر مرتبه موفقیتده قالمشدر .
شکل نظم اعتباریه مثنوی ، غزل ، قوشمه دأره لرندن خارجه چقامایاجق قدر بر

محدودیت کوستردن بو خلق شاعر متصوفی، طبیعی امیلکنندن، قافیه جهته هیچ عطف اعتبار ایتمهش، و بربریه هیچ مناسبتدار اولمایان کله لردن قافیه یایمق یا خود ردیفاری قافیه مقامنده استعمال ایتمک کی مغل آهنگ شیلردن چکینه مشدر. اندیشه صنعتله هیچ متحسس اولمادیخی ایچون هجا وزنلرینک معین دوراقلرینه بیه اهمیت ویرمه یین بر درویشدن « تکبرلک »، « مشایخلر » کی لسان خطالری صدوری پک طبیعیدر .

نجیب عاصم بک « ملی عروض » نامنده کی اوافق بر رساله سنده، « یونس » ک اولدیغنده چوق شبهه ایتدیکم « مسلمانلر کوکل شهری آچیلمازکی علامت وار » نظر ایله ک بودنیایه عجب درلو علامت وار « غزلکی سله چوقیلرک او اخیرنده کی تشوش زمانته عطف واسناد ایده رک ، عالم خارجی به چوق لاقید اولان بودرویشک اثرلریله محیطی آراسنده صنعی برنسبت احداثه چالیشیور؛ حالبوکه متصوفلرک الهم شاعرانه سی، صرف کنندی طبیعت داخلیه لرینه، کائنات وجدانیه لرینه متوقف و زمان و مکان ایله علاقه دار اولمقدن چوق بعیددر. کائناتده ، حادثاتک نامتناهی تنوعلری آراسنده رونمون اولان وحدت، و وجدانده طویلانان وارلق، حقیقی بر متصوفک یکانه سرمایه اشتغالیدر . اؤک بویوک حقیقت اولان وجود مطلق وجدانده بولان بر پرستشکار وحدانیت « نه قاضی عدل و دادایلر نه قیغولوی شادایلر » نه امی اعتقاد ایلر نه امامده امامت وار « طرزنده زمانندن شکایت تنزل ایتمز . هر دورک ، هر حکومتک ، هر اداره آدمک قنالی، ظلمی، دینسزلکی حقنده خلق آراسنده شایع دائمی روایتلر و بحالت روحیه نک بر تظاهر خارجیسی عدایده بیه جکمز او طرز مختلف داستانلر و ارسده اونلرده هیچ بر مال تصوف بولونا ماز . خلق ادبیاتک اهمیتسز بر تحلیل ایله آکلاشیله بیه جک اولان بوبسیط نقطه سنی نجیب عاصم بک ناصلسه نظر اعتباره آلامشدر .

سلطان ولدن صوکرآ آناطولی تورکلرینک اؤک اؤسکی خلق شاعری اولارق طانیدیغمز « یونس امره » ، اولدجه متکمل لسانی و شایان دقت اثرلریله ادبیات تاریخی ساحه سنده پک بردن بره میدان چیقور . تورکجه رسمی لسان اولارق بر مدت قوللانیلقدن و سلطان ولد « ربانامه » نک تورکجه قسمی یازدقدن صوکرآ،

« یونس » اوقدر متکمل بر لسان و اودرجه معین بر طرز نظم میدانہ کتیرمکہ ناصل مقتدر اولدی؟ شیمدی یه قدر هیچ کیمسه نك دوشونمه دیکی بو معما آلود مسئله حقنده بعض مطالعات مختصره سرد ایتک ، موضوع اصلیمزی تنویر و توضیح ایچون عادتاً ضروریدر . قطعی و مطلق دلیلره استناد ایتمه مملکه برابر هر حالده قوتله ادعا ایدہ بیلیرزکه ، آناطولی تورک لرینک یونس امره و سلطان ولدن اول ملی بر ادبیاتلری ، شریقلری ، الهی لری ، آرز چوق معین شکل نظم لری ، ائی ایشله نمش بر لسانلری واردی ؛ وطن اصلیده کی تورک لرله روم دیارینه کلوب توطن ایدن بو عمر قداشلر آراسنده حسنی و فکری مناسبات دائمه جایگیر ایدی ؛ بالخاصه درویشلر ، بویوک پیرلردن استفاضه ایچون مطلقاً مقر اولیا اولان تورکستانه کیدرلر و اوزادن بالخاصه تصوفه ، تکیه ادبیاتنه متعلق بر حموله ایله دوزلردی . بوعتبار ایله ، احمد یسوی و معقبرلینک الہیاتی ، هر حالده یونس ک نبیه مغنویه سی اوزرنده اجرای تأثیردن خالی قالمامشدر اعتقادندیم . اساساً دیوان حکمت ، صوفی الله یار مشویمی کبی آثار ایله یونسک ، قایغوسز آبدالک ، وایلیک دورلره منسوب داها سائر اعظم متصوفینک شعرلری آراسنده واضح و قطعی بر مناسبت کوزه چاربار هر حالده تورک ادبیاتی مورخی بو نقطه یی کمال اهمیتله تدقیق و ایضاحه مجبوردر .

یونس امره تورک لرک خلق ادبیاتی اوزرنده و بالخاصه تکیه ادبیاتنده تصور ایدیلہ میه جک قدر بویوک بر تأثیر اجرا ایتدی . بو تأثیر او قدر واسع و قوتلیدرکه ، اسی ادبیاتمزده اوکا مماثل بر نفوذ اجرا ایدہ بیلمش هیچ بر صنعتکار خاطر لایامورم ؛ شیخی ، احمد پاشا ، باقی ، خلاصه بویوک صنعتکارلرک هیچ بری استقبال اوزرنده اوقدر پایدار برر انطباع بر اقمغه موفق اولامادیلر . حالبوکه یونس امره ابتدا عاشق پاشادن باشلا یارق زمانمزه قدر تکیه ادبیاتی اوزرنده اجرای حکم ایتدی ؛ آناطولی تورک لرینک قلبنده ایسه حالا قوت و حرارتله یاشایور . عاشق پاشا ، زماننک بوتون علومنه تصرف ایتمش اولان بو عالم تورک شیخی ، کندیسیله معاصر او امی تورک درویشنک غزل لرینی نمونه انخاذا ایدرک اونلره نظیرلر سویله مکدن چکنمہ دی . « جامع النظائر » مؤلفی

حاجی کمال، ۹۱۲ ده وجوده کتیردیکی اثرنده عاشق پاشانک برچوق غزللری
یونسه نظیره اولارق قید ایدیورکه، بوجهت، اوقیدک مفقودتی حالده بیله کال
سهولته آکلاشیلا بیلیردی. عاشق پاشانی تدقیق ایده رکن، بومشاهتلی امله
لازمه سیله ایضاح و تشریح ایتک طبعیدر. عاشق پاشان صوکر، اورخان دوری
مشایخندن «آبدال موسی» نك خلیفه سی، دیوان حاجی مشهور بکتابشی درویشی
«قایغوسز بابا»، «شیاء حمزه»، «اشرف رومی»، «امی سنان»، «حاجی
بایرام ولی»، «سنبل افندی»، «نیازی مصری»، «هاشم بابا» کی تکیه
ادبیاتنک اؤ مهم مثللری، تامیله یونسی تقلید ایتدیلر. خلق ادبیاتمک مهم بر
قسمی اولان تکیه ادبیاتنده روح و شکل اعتباریله بوقدر مؤثر و پایدار بر قفوذ
اجرا ایتدیکی ایچون بومی فقط پرهیجان تورک درویشی، آناطولی تورک لری
اؤ بویوک خلق شاعر متصوفی عد ایتمکده حقیق ز:

یونس اولدی ایسه آدم نه عجب،
اوقویه لر بونم دیوانی!

کوبریلی زاده محمد فؤاد

تاریخ و آثار عیفة

غباری (عبدالرحمن بن عبدالله)

متصوفانه اشعار یازان اسکی عثمانلی شاعر لرندن فاضل و عارف و زماننده
متداول علومک اکثرینه واقف متقن بر ذات اولوب (آق شهر) لیدر.
تحصیلنک بدایتی مملکتنده نهایتی (استانبول) ده اکال ایله دکن صوکره
طریق نقشبندی کبراسندن (شیخ احمد بخاری) زاویه داری (شیخ عبداللطیف)
افندی یه انتساب ایده رک بویولده حاصل ایتدیکی عشق و محبت ساقه سیله